

Kdaj bomo uspeli resnično omejiti vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju?

Zakon o ohranjanju narave prepoveduje vožnjo z motornimi vozili izven vseh vrst cest in ostale gospodarske javne infrastrukture. A kljub predpisom, ki so v veljavi že 14 let, se pri nas tovrstne aktivnosti še vedno pojavljajo v naravnem okolju in jih je v zadnjih letih celo vedno več. Nadzorni organi se zaradi številnih postopkovnih težav in smešno nizkih glob pogosto niti ne želijo izpostavljati ter preganjati kršiteljev po strmih in nedostopnih terenih.

Okorelost našega sistema so prepoznali tudi nekateri vozniki štiri- in dvokolesnih vozil iz sosednjih držav, saj jih vse pogostejše lahko zaznamo pri divjanju po razgibanjih, strmih in odročnih predelih naših gozdov. Pri njih so tovrstne kršitve že dlje časa zgolj izjema. Ob tem se nehote postavi vprašanje, katere vplivne interesne skupine pri nas onemogočajo izboljšavo sistema, ki bi učinkoviteje omejil take aktivnosti v gozdovih? Ali pa morda menimo, da take motnje niso dovolj pomembne, da bi se potrudili in jih začeli sistemsko odpravljati? A zgolj prepoved ima pogosto ravno obraten učinek, kot bi želeli, zato je treba iskati tudi druge rešitve. Posameznikom, ki jih tovrstne aktivnosti navdušujejo, je treba omogočiti v za to primernih, že degradiranih območjih, kot so zapuščeni peskokopi, bližine industrijskih con itn.

Omejitve voženj zunaj zanje namenjenih površin so bile predpisane predvsem zaradi številnih negativnih vplivov na okolje, med katerimi izstopata hrup in poškodovanje tal. Slednje lahko pogosto vodi v kasnejše spiranje in nastajanje jarkov, v skrajnih primerih pa se na takih območjih lahko poveča nevarnost nastanka zemeljskih usadov.

Strma pobočja pred erozijskimi procesi pogosto varujejo prav na njih prisotni varovalni gozdovi, ki so glede na finančni vložek najučinkovitejša, naravna in estetska zaščita pred naravnimi nevarnostmi. Kljub takšnemu zavedanju se pri nas le redko odločimo za sistemsko vlaganje v varovalne gozdove. Posledice so zastarani in nenegovani varovalni gozdovi. V aktualni številki predstavljamo, kakšne so možnosti modeliranja drobirskih tokov in kakšna naj bo struktura gozda, da bo čim bolje opravljal svojo varovalno oz. zaščitno funkcijo.

V prejšnji številki smo predstavili možnosti uporabe daljinskega zaznavanja invazivnih rastlin, v tej pa odkrijte, na kakšen način je mogoče z uporabo satelitskih posnetkov Sentinel-2, katerih avtor je Evropska vesoljska agencija, ocenjevati razlike v fenološkem razvoju dreves. Skrivnost je v spremljanju vrednosti normiranega diferencialnega vegetacijskega indeksa NDVI.

Dr. Mitja SKUDNIK